

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

"Edinost" stane:

za vsa leta gl. 6.—; izvon Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; " 4.50
za četrt leta 1.50; " 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbo brez priložene naročnine se upravnštvo ne ostra.

EDINOST

Oglasi in oznanila se računajo po 8 nov vrnica v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javna zahvala, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnštvo Piazza Caserma št. 2. Odprte reklamacije o proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

•V edinost je moč.

Vabilo na naročbo.

Ob začetku tretjega četrtletja vabimo svoje naročnike, da pravočasno ponovno svojo naročbo in da skušajo nam pridobiti novih naročnikov. Časi so resni, in napočila je doba, ko narod slovenski krvavo potrebuje neodvisnih glasil, zahtevajočih prava naša, ne oziraje se ne na desno ne na levo. Nam je resna volja, pri katerih-si-bodi odnošajih brezobzirno zagovarjati narodni naš interes, a v tem boji trebamo duševne in gmotne podpore naroda. Kdor se torej strinja z našimi načeli, stopi hitro v naš krog.

Cena listu je:

za vse leto . gl. 6.—
za polu leta " 3.—
za četrt leta " 1.50

Uredništvo in upravnštvo.

Pojasnilo.

Gospóda žele, da govorimo jasno. Kako pa kakor jasno? Nam ni navada, uporabljati dar govornjenja le v ta namen, da bi prikivali svoje misli. Vsaj nismo diplomatje! Le z odprtmi vizirjem stopajmo po javnim pozoriščih, to je ne le najpoštenje, ampak tudi najkoristnejše. Bodi jasno! — bila je vsikdar vodilna misel, „gospodom pri „Edinosti“ pri javnem njih delovanju. Da so se vsi Slovenci vsikdar držali tega načela, izveščno bi bilo drugače v naši domači hiši slovenski, nego v resnici je. Mi Slovenci v obče imamo marsikako napako, ali kot politike nas najbolj kvarja nastopna: da smo pre-nagli z obsodbo, ali pa, da se prehitro navdušujemo za kako stvar. Jedno in drugo je kvarno. Kri-vično je obsojati kako stvar, dokler je ne

PODLISTEK.

Spomini

na znamenite možé slovenske.

Čital *Vatroslav Holz*

v Čitalnici Tržaški dne 9. aprila 1892.

(Dalje)

Zajedno sem imel ondu tisti dan pri-liko, opazovati Janeza Šubica neposredno pri delu. Slikal je o mojem prihodu na zgoraj omenjeni sliki baš glavico božjega Deteta, prikazujočega se Padovanskemu menihu na svetlem oblaku. Na prvi pogled sem se prepričal, da imam pred seboj velespretnega slikarja po božjem poklicu, kajti delo mu je šlo kar vidno izpod rok. Z večjo določnostjo si je priredil umetno sestavljeno bojilo telesnega inkarnata, pre-našal bôje z neko elegantno lehkóto s paléto na platno ter proizvajal s pomočjo povsem nežnega in prozornega senčila kaj plastiški detinski obrazek Vzveličarjev. Videvši ga sedeti vsega utopljenega v svoj slikarski predmet, z baretom à la Rembrandt na glavi, sočutil sem takorekoč ž njim oblažujočo srečo umeteljniškega umotvorstva ter mu nehoté čestital na tem, rekše vznesen:

„Blaženi Vi, ki ste imeli toli dobrega očeta, da Vas je privedel na pot siste-

poznamo od vseh strani, dokler je nismo proučili temeljito in brez predsodkov. Ne-previdno pa je — in utegne imeti usodepolne posledice —, ako se kar slepo navdušujemo za kako zadevo, ne da bi imeli v rokah zanesljivih podatkov, iz kojih bi mogli sklepati: kaki nameni so bili odločilni nje snovateljem in kakov sad nam utegne roditi naš ukrep. Politiška zdelost zahteva pa odločno, da nismo krivični in tudi ne neprevidni.

To je naše stališče in s tega stališča smo morili priprave za I. katoliški shod v Ljubljani: brez predsodkov, brez zle volje, a tudi primerno in potrebno previdnostjo. Po našem menjenju je bilo tako postopanje povsem korektno z ozirom na opasni položaj, v katerem se nahajamo Slovenci, osobito ob jezikovnih mejah; po takem ne bi bili nikakor pričakovali, da nam bo „Slovenec“ očital nepoštenje. Oklic je bil res pisan jako lepo in vablivo in natisnili bi ga lahko brez pomislekov kot takega. A oklic sam za-se ni nič, program je glavna stvar. V oklicu je bilo pač čitati — kar daje razumeti tudi naša izjava — nekoliko splošnih načel, kojim ne bi ugovarjali, ako bi vedeli, da bode ves program odgovarjal tem splošnim načelom, tam izraženim. Vzroka, da nismo prijavili oklica, ni iskati v tem, kar pove, ampak v tem, kar ne pove.

S čem smo si vendar ogrešili dušo svojo? Mari s tem, da smo previdni? Kaj zahtevamo družega, nego to, da se nam pokaže podlago, na katero se nam je postaviti. Vsak rassoden politik mora zahtevati to. „Slovenec“ pravi, da to ni pošteno, prikrihati oklic, potem pa shodu podtikati namene, katerih ne more in sme imeti. Ali gospóda, [kje smo podtikali? Nikjer, ni z jedno besedo! Mi smo le zahtevali pojasnila, ali so gospóda snovatelji katoliškega shoda in v koliko indentifikujejo z ónimi, ki res

matke izobrazbe v slikarstvu na aka-demiji! Vidite, tudi jaz bi se bil rad posvetil slikarskeje umetnosti, pa ga, žal, v svoji mladosti nisem imel človeka, ki bi mi bil pomogel na akademijo; in ko sem potem dospel sam do njenih vrat, vrgla me je kruta usoda — na morje, med glupe dalmatinske divjake . . .“

Pomilujoč me na izgrésenji pravega poklica, ségnil mi je sočutno v rokó ter rekel ves ginjen proti svojemu očetu, ki se nama je bil v tem pridružil:

„Dà! Zlati naš očka so dosti storili za nas, zlasti za mene in Jurija, za kar sva jim hvaležna vse žive dni! Zato Vas pa tudi prosim, da v svojem spisu povdarite posebno to njih veliko zaslugó v pospeševanju slovenske umetnosti!“

Pri teh besedah so zaigrale sivola-semu starcu v očéh svetle solzé in molče je steinil roko svojemu sinu in meni.

Med našimi pogovori je bila njegova žena, dobrodušna mati bratov Šubicev, priredila obed in moral sem sestiti z umeteljniško obiteljjo za mizo. Bil vam je to veleslikovit prizor! Tu ob prostrani mizi uzorna roditelja med svojimi sinovi, ondu na levo pa slikarsko stojalo, s katerega nas je pozdravljajl prej imenovani svetnik iz Padove, in okrog po omarah, in po-stranskih mizah ter po stenah okolo in

podtikajo katoliškemu shodu namene, kakorónih — da govorimo s „Slovenecem“ — ne more in ne sme imeti katoliški shod. Niti ne dvo-smimo, da hi nas gospóde pri „Slovenec“ ne razumeli, kaj da hočemo reči. Gospódi sa zdi izjava naša nekam skrivnostna. O tem se nočemo prepirati in niti ne zahtevamo, da nam gospóda odgovore v posebnem članku na konkretna vprašanja naša. Tu imajo gospóda jako lahko, jedno-stavno nalogo: da nam zamaše usta, pri-občijo naj program katoliškemu shodu — natančen, avtentičen program. Ne naša, ampak osnovalnega odbora dolžnost je, da govori jasno: odbor vabi narod — ne narobe — a narod mora vedeti, kam mu je iti.

To zahtevamo, od te zahveve ne od-stopimo nikakor. V to nas sili previdnost in pa tudi — da smo odkritosrčni — po različnih čudnih pojavih mej nami Slovenci opravišeni s kepticizem. Iz „Slovenca“ z dne 27. p. m. pa posnemljemo, da nismo samo mi skeptiki (dvomljivci), ampak tudi drugi, kajti piše: „Slov. Narodu“ in onim listom, ki skeptičnim očesom motre priprave za prvi katoliški shod . . .“ A mimo tega imamo mi zanesljiva poročila, da skeptikov ni najti samo mej čenikarji, ampak tudi mej pametnimi in mirnimi rodo- in domoljubi odločno konservativne barve.

„Slovenec“ se čudi, da „Edinost“ ne ve v kakem zmislu se morajo gospodarska in kulturna vprašanja razpravljati na katoliškem shodu. No, mi se pa čudimo „Slovencu“, da se on nam čudi. Hočete vzgledov? Bodi vam! V državnem zboru združili so se poslanci različnih strank v nekako neprisiljeno zavezo, da bi pospeševali gospodarske koristi; pri glasovanju o trgovinski pogodbi z Italijo stal je konservativcec proti konservativcu — in uprav ta pogodba je žalostno

okolo pa vse polno vsakovrstnih slikarskih modelov in osnutkov, studij in kópij, znóšenih v teku desetletij tú sem na dom po očetu in njegovih sinovih — rečem vam: pristen „interieur“ slikarskega atelijéja, da bi ga ne bil mogel lepše ubrati sam kóketni Makart . . .“

Ko smo takó složno združeni sedeli okrog mize, ozrè se oče Šubice po svojih sinovih, rekoč:

„Jeden da bi še bil med nami, potem pi pač bili veseli!“

„A Jur?“ reče mati, uganivši moževo željo. A čujte! Tisti hip zazveni pod oknom poštni rog in predno preteče deset minut, prinese hči Marija očetu pismo od Jurija iz Pariza, v katerem naznanja, da mu je deželni odbor kranjski naročil štiri dekorativne slike za novi ljubljanski muzej . . .“

„Živio naš Jurij!“ zadonelo je po vsem omizji in očetu Štefanu je žarilo obličje v slastni zadovoljnosti.

Proti večeru je postavil Janez Šubice svojega svetca v kot ter se napotil z menoj k Čadežu, češ, da se ondu zopet nekoliko razvedri. kakor to veléva Goethe:

„Da načrte si osnuješ,
Svétu se, umétnik, skrivj;
Da pa dela se raduješ,
V družbo njo vesel zavij!“

poglavje iz zgodovine delovanja in skrbij nekaterih naših poslancev za gmotne koristi svojih volilcev —; ob vprašanju vredenja valute je prava zmešnjava mej poslanci, ki sicer soglašajo v političkem pogledu itd. itd. Kaj sledi iz tega? Iz tega sledi, da s tem še ni povedano, v kakem zmislu se bodo obravnavala gospodarska vprašanja, ako rečemo jednostavno, da bode shod katolišk. Kar se dostaje kulturnih vprašanj pripomniti bi bilo nastopno. Denimo, n. pr., da se bode na katoliškem shodu priporočalo, da naj bi Slovenci se svojim denarjem podpirali katoliško vseučilišče v Solnogradu. Temu nasvetu bi se mi vprii v svo odločnostjo. To pa iz tehtnih vzrokov. Kajti pri sedanjih razmerah je za nas Slovence veliko večje važnosti, — temu pritrde izvestno vsi naši rojaki ob jezikovnih mejah — jedna sama slovenska, v katoliškem in narodnem duhu urejena osnovna šola ob periferiji, nego vsa vseučilišča. Pametni ljudje prično vender hišo zidati pri fundamentu, ne pa pri strehi. Zato zahtevamo po vsej pravici pojasnila, v kakem zmislu se bodo obravnavala gospodarska in kulturna vprašanja.

V „Slovencu“ z dne 2. julija smo naleteli na nekaj čisto novega, kar je v strogem nasprotju z vsem onim, kar je ta list pisal do sedaj o katoliškem shodu, namreč: „da katoliški shodi nikjer niso politički shodi in da tudi prvi slovenski katoliški shod ne bo političen shod.“

V „Slovencu“ z dne 27. junija pa čitamo n. pr., da se bode katoliški shod potezal za stvari, ki so strogo narodno-politiške naravi: „za ljudske šole se slovenskim učnim jezikom;“ da šolska resolucija povdarja jasno národno stališče, da zahteva národne pravice, „za naše rojake na Koroškem, Štajerskem in Primorskem“; da je katoliški

Pri Čadeževih je bilo Šubičevim sinovom že od nekđaj prijetno zavetišče. Tu sem so se hodili radovat na doseženih uspehih svojih; ondu so se krepčali tudi v trenutkih duševne reakcije po prebitih naporih pri delu ter snovali — Bog jim grehe odpusti! — ob čaši dolenjskega ovička zopet nove načrte o nameravanih svojih umotvorih. Skratka: v razborni Čadeževi družini dobili so življenjaveseli naši umetniki mnogo moralčne zaslombe. Dočim jih je umni gospodar podpiral s praktičkimi svojimi nasveti na podstavi svojih izkustev, pogledala je bistrooka gospodinja predovzetnim slikarjem v srcé ter ondu z ljubeznivimi svojimi opomini pomirila marsikakšen dušni vihár — ni čudo, da so se vihtrasti mladiči kaj radi zatokali v zatišje te prijazne hiše. In glejte! Kakor v zahvalo za užite dobrote uvekovečil je genialni Jurij Šubice v prestolonaslednikovi knjigi: „Die österr. ung. Monarchie in Wort und Bild“ in to na ilustraciji: „Prekajanje hiše na božični večer,“ baš ono sobo, kjer je prebil toliko radostnih ur, ter je ondu posnel i vrlo Čadeževó doma-čico, slonečo ob prostrani gorenjski peči.

V oni sobi sva sedela tudi midva z Janezom Šubičem tisti večer pozno v noč. Tu mi je blagi naš umetnik pripovedoval raznovrstne dogodke iz svojega življenja

shod veliko važnosti v verskem, národ-
nem in gospodarskem oziru; da se bodo
na katoliškem shodu združili rojaki slo-
venski ter dogovarjali prijateljski, „kako
najuspešneje zgraditi in utrditi sloven-
skemu ljudstvu versko-nravno podlago, na
kateri se bo najuspešneje branil in vzdr-
ževal proti svojim sovražnikom, ki
mu krađejo njegovo vero, govornico
in zemljo“; o borbi proti nasilnemu
ptujstvu; da Slovencem treba v prvi
vrsti, „da obkoljeni od tujih mogočnih
a neprijaznih narodov ohranijo svoj
obstanek;“ da bode katoliški shod mej
drugimi raznimi vprašanji razpravljaj
tudi o narodnem vprašanju.

Za božjo voljo, ali niso to zgolj taka
vprašanja, ki so v tesni zvezi s političnim
življenjem? Nam je uganjka, kako naj
obravnavata katoliški shod vsa ta vprašanja,
a k o n i p o l i t i š k i s h o d. Politika brez
politike — gospoda, to je nezmisel! In
že s tem je jasno izražena politična nprav
katoliškega shoda, da hoče osnovalni odbor
povabiti vse „zakanodajalne zastopnike
slovenskega naroda.“ Mej poslednjimi so
pa menda tudi taki, ki niso pristni kato-
liki po prečastitega dr. Mahniča nazorih;
čemu take vabiti na shod, ki je le katolišk
in ne političk?

Govorite nam o skeptikih. Kako naj
bi ne bili, ko vidimo, da na tako važni pozi-
ciji kakor je izvestno Trst, ni bilo nikacega
posvetovanja, da se nikogar ni vprašalo
za svet. Ali je pa bilo morda tako
posvetovanje? Tem žalostneje, da
se niso povabili na pogovor ljudje, ki so
si v borbi za národni obstanek pridobili
ogromno skušenj; če drugo ne, je vsaj
netaktno, da se je povsem prezrlo poli-
tiško društvo „Edinost“. Ali se je morda
društvo hotelo kaznovati za to, ker je izreklo
zaupnico istrakima poslancema? Kakor
rečeno: mi ne vemo, ali so se vršila v
Trstu posvetovanja ali ne; če so se, kazalo
bi to preziranje političkega društva na
jednostransko-politiški z n a o d a j k a t o l i š k e g a
shoda.

In slednjič morejo gospóda iz uvod-
nega članka poslednje „Edinosti“ izvedeti
še en vzrok, zakaj smo skeptiki.

Zaključuje se izjavljamo solidarne iz iz-
javo v poslednji „Novi Soči“, ki piše:

„Ker pa več očíj več vidi, treba je
vsekakor, da se gotove resolucije objavijo
vsaj 14 dnij pred shodom, ker bolje je,
da se naši časopisi izjavijo o njih še pred
shodom, ne pa da bi jih kritikovali potem.
Trebaja dalje tudi to, da bo pri shodu
mogel vsakdo govoriti o vseh točkah dne-
vnege reda, ne pa da bi se beseda kratila.
Slišimo namreč govoriti, da se bo dovo-
ljevala beseda le nekaterim, že naprej do-
ločenim osebam. Skoro ne moremo vero-
vati tej govornici, a zabeležiti jo moramo,

na akademiji v Benetkah, potem o svojem
potovanju po Italiji in o bivanju v Rimu,
v Napolji itd. Dalje mi je opisoval delo-
vanje in umeteljniško življenje svoje med
brati Čehi v Pragi in na Dunaji. Naposled
mi je razodel, da se poteguje za profesuro
na umetniško-obrtnem muzeji v Kaisers-
lauternu v Renski Palaciji, kamor je baš
pred nekimi tedni poslal na ogled neka-
tere slikarske svoje skice. Kakor znano,
dobil je malo mesecev pozneje Janez
Šubic dotično službo, v kateri ga je tudi
dohitela smrt, žalibog, za polovico življe-
nja prerano, v trenutku, ko je začel baš
najlepše razvijati umeteljniške svoje zmož-
nosti . . .

O Janezu Šubicu kot umetniku in o
njegovem delovanju govoril sem po njega
smrti že na drugem mestu. Bil je, kakor
sem rekel, poklican umetnik po milosti
božji, prešinjen z ogujeno ljubeznijo do
vzvišene naloge življenja svojega, katero
je izvrševal s polno samozavestjo. Bil je
jako marljiv ter je v prekratki dobi svo-
jega delovanja proizvel dolgo vrsto slikar-
skih umotvorov. Žal, da je večina njego-
vih del v tujini, in o r o d c e m v pove-
ličanje, dočim je naša domovina v tem

da se reč pojasni še pred shodom, kajti
beseda mora biti prosta vsakomur, kdor
bo hotel govoriti. Seveda je treba že na-
prej zavarovati se proti vsakoršnim, dan-
danes preobičajnim insinucijam, da govorniki
proti eni ali drugi točki dnevnega
reda ali pa proti kakej točki v resolucijah
bodo delali opozicijo zaradi svojega brez-
verskega liberalizma ali pa celo iz sovra-
štva do katoliške cerkve. Vsakdo pos-
lušaj glas vesti in spoštuj prepričan-
je drugih!“

Pripomnili bi le, da doba 14 dni je
veliko prekratka, da bi mogli rodoljubje
temeljito proučiti vsa vprašanja. Pro-
gram naj se določi in objavi takoj. Ne
vemo, čemu bi ga skrivali! Ako imajo
gospóda poštene namene — in mi ne
dvomimo na tem — se jim ne treba
bati javnosti. Naš narod je pošten in
ker je pošten, izvestno ne odreče zas-
lumbre — poštenim namenom. A prvi
pogoj je jasnost.

Politični pregled.

Notranje dežela.

Državni zbor. V seji dne 2. ju-
lija je izjavil ministerski predsednik grof
Taaffe odgovarjajoč na vprašanje posl.
Ebenhoha radi neke izjave vladnega zastopnika
Plapparta v obrtnem odseku, da ministri
so si popolnoma svesti svoje ustavne od-
govornosti, sluge pa so samo Njeg. Veli-
čanstva cesarja. Posl. Pattai je očital
vladi, da je udana le jedni stranki (nem-
ški liberalni) ter da ne stoji nad stran-
kami, ampak pod njimi. Isto je trdil posl.
Lueger. Taaffe mu je odgovarjal jako
rezko. Stvar je bila namreč taka. Obrtni
odsek je vzprejel nek §. postavbe o stav-
benih obrtih po nasvetu posl. Zallinger-
gerja (bolj v avtonomističnem zmislu),
mesto onega, ki je stal v vladni predlogi.
Sekcijski načelnik Plappart je izjavil
tako, da po posl. Zallingerju nasvetovane
določbe ni moči predložiti v Najvišje odo-
brenje. To postopanje vladino je osupnilo
vso desnico, kar kaže jasno, da se je
vlada ob tem vprašanju čisto udala levi-
ci. Posl. Pininski in Kaizl sta izjavila
da bosta poljski in češki klub glasovala
v tretjem čitanju proti postavbi.

V seji dne 4. t. m je predlagal posl.
P l e n e r, da se na državne stroške v po-
slopu državnozbornske palače postavi do-
prani kip dr. Herbsta. Predlog se je izročil
proračunskemu odseku.

V večerajšnji seji obravnavali so o
predlogu posl. Pacaka, da se zadeva Spín-
čičeva izroči imunitetnemu odseku. De-
bata je bila jako živahna. Posl. Herold
je kritizoval naredbo se stališča poli-

pregledu še takorekoč gola in neolepšana,
kakor kakšna revna planinska nevesta. . .
To je kaj bolešno čutil tudi naš domo-
ljubni umetnik; kajti vedno je tožil, kako
ga srcé boli, da ne more več storiti v pro-
slavljanje svoje drage domovine. Ko je bil
prišel nekoč pozneje iz Kaiserslauterna
domov, pravil mi je, da ga kar vest peče,
kadar ogleduje svoje slike, s katerimi je
okrasil ondodni muzej, dočim vidi v duhu
slovensko naše domovje prazno in brez
vsakeršnega umetniškega lišpa. „Večkrat“,
rekel je „bi ker najrajši vse pustil: službo
in plačo ter se vrnil v domovino, da bi
tù ustanovil jednako slikarsko šolo, da s
časoma tudi mi Slovenci dospemo v vrsto
kulturnih narodov“. . . Menda s tem na-
menom je vzel s seboj najmlajšega svo-
jega brata Lojzeta, katerega je pozneje
dal na slikarsko akademijo v Monakovo.
Žal, da je nemila smrt pograbila vrlega
umetnika, ne da bi se mu bila izpolnila
ona domoljubna želja! In Bog ve, da-
li se sploh kedaj uresniči Šubičeva sanja
— o s l i k a r s k e j a k a d e m i j i s l o -
v e n a k e j ? —

(Dalje prih.)

tiške morále. Poslanci Perners-
torfer, Kramar in Lueger so hudo
napadali naučnega ministra. Naučni mi-
nister je dvakrat zagovarjal disciplinarno
postopanje proti Spínčiču odločno zani-
kujoč, da bi bila Ogerska uplivala v tej
zadevi. Sklenili so jednoglasno, da se za-
deva Spínčičeva izroči imunitetnemu
odseku. (Glej telegram!) O tej zadevi spre-
govorimo seveda obširneje, ko dobimo
stenografski zapisnik.

Postavo o stavbenih obrtih je
vsprejela zbornica 149 proti 131 glasom.
Postavni načrt o borznem davku pa
so vsprejei v zmislu sklepa gosposke
zbornice.

Različne vesti.

Za Cirilo-Methodijski dar nabralo so
je mej tržaškimi in okoličanskimi rodoljubi
85 gld. in 10 ital. lir. Gospa Metlikovič
nabrala v ta namen 6 gld. Nadalje sta
darovala: Zinka 1 gld., Tihomil 50 kr.
3a k i t i n d e p o r b e s t n i c v t o i m e p o d a n i h 2
gld. 50 kr. Družina Mankoč 5 gld. Na-
bralo se je torej skupaj do sedaj 100 gld.
in 10 ital. lir.

Praznik sv. Cirila in Metoda slavili
so naši zavodi pri sv. Jakobu sijajno.
Obširnejšo vest o tem priobčimo prihodnjič.

„Kres“ na vrtu slovenske šole pri
sv. Jakobu. Zbrani očetje slovenskih otrok
in nekateri rodoljubi, navzoči pri skušnji
otroške veselice dne 4. t. m. bili so tako
navdušeni radi lepega napredka šolske
mladine, da so darovali — v spomin sv.
slovanskih bratov — družbi sv. Cirila in
Metoda 11 gl. 72 kr.

Srčna hvala vsem. To je lep kres!

Od sv. Jakoba se nam piše: Prihod-
njo nedeljo, to je dne 10. t. m. bode v
tukajšnji cerkvi sv. maša zjutraj ob 7. uri
za bratovščino sv. Cirila in Metoda.

Vsi č. udje bratovščine in drugi ro-
doljubi slovenski so najljubneje vabljeni
k sv. maši, pri kateri se nam obeta tudi
dostojno, cerkveno petje.

Praznik sv. Cirila in Metoda se je
praznoval tudi v otroškem vrtu v Rojanu.
Na predvečer bili so šolski prostori vsi
razsvetljeni z bengaličnimi ogujji in luči-
cami v raznih barvah. Včeraj bila je v
župni cerkvi v Rojanu sv. maša, katere
so se udeležili otroci pod vodstvom g. ce
vrtnarice, na kar so bili otroci prosti pouka
ves dan. Prihodnjo nedeljo pa bode v
otroškem vrtu otroška zabava po sledečem
vspredu: 1. Molitev; 2. Govor; 3. Slovo
od lastovke (petje); 4. Vrli Slovenec
(dekl.); 5. Klic pomladni (petje); 6. Slava
Slovenem (dekl.); 7. Hej Slovenci (petje);
8. Bleško jezero (dekl.); 9. Cesarska pe-
son in slednjič obdarovanje otrok. Sloven-
ski stariši se uljudno vabijo k tej slo-
vesnosti.

Iz Nabrežine se nam piše: „Kres zaku-
rimo danes zvečer!“ „Po kaj, vsaj ni Iva-
novu!?“ „Ni Ivanovo, a jutri je naš slovanski
svetec sv. Cirila in Metoda“. „Prav, prav.
Ti bereš in več veš; pridem tudi jaz. . .“
Tako so govorili in se vabili naši vrli Nabre-
žinci za zvečer „na kres“, kjer smo prižgali
ob deveti uri velikansk kres. Lep, miren je
bil večer. Čarobno odseval je mogočni tri-
glavni ogenj daleč, daleč na okrog v živih
narodnih barvah v pozno noč. Kar gosto, na
stotine naroda vrvelo je okrog njega. Priprost
domačin govoril je navdušeno iz srca do srca:
„Na čast in hvaležni spomin naših slovanskih
apostolov gorj ta kres! Pričaj jasno in odločno,
da smo njihju potomci še tukaj, da se zave-
damo svojega slovanskega rodú, da ljubimo
to sveto zemljo, da obožavamo svoj slovanski
jezik, da smo verni otroci sv. vere naših apo-
stolov. . . . Vi plačani in krivi preroki tu
doli na levo pri jaslih „Mattinovich“ — Vi
obrezani „nerešenci“ „Corrierovi“, čujte in ne
hodite preblizo. . .“ Mogočno razlegala se je
za odgovor tem in enakim besedam slovanska
pesem v divno noč: „Hej Slovani“, „U boj“

in „Lepa naša domovina“. . . Skoraj polnoči
bila je ura, ko smo se razhajali okrepljeni
z novim národnim navdušenjem pevajoč: Naj
čuje zemlja in nebó, Slovani da na dan gređó.
Koliko se je skrbelo za Cirilo-Methodijski dar
pri tej priliki, Vam poročim v kratkem. Ne
udajmo se, bodi odločno naše geslo. Slovenija
Slovenecem!!

Družbi sv. Cirila in Metoda darovali
so, ker se krat „Žida“ „B“ v Dragotina
dne 3. julija ni mogel vršiti, v ta namen
določeno svoto 2 gld. 40 kr. — Nekdo
je daroval, mesto da si kupi novo palico,
1 gld. — Vesela družba pri Andreji Čo-
keljni na stari cesti nabrala je 5 gold.
38 kr. Ta dar nas je razveselil posebno.

Za podružnico družbe sv. Cirila in
Metoda na Greti, oziroma za iste novi otrošk
vrt daroval je g. „Podhumski“ dne 1. t. m.
1 gld., gosp. Katalanovič pa istega dne in
v enak namen tudi 1 gld.

Afera Spínčičeva pred državnim so-
diščem. Včeraj se je pričela obravnavata pred
državnim sodiščem o aferi Spínčičevi.
Zastopnik Spínčičev, dr. Pattai, je govoril
nad jedno uro. Zastopnik naučnega minister-
stva, dvorni svetnik Spaun, je prosil, da se
pritožba zavrne, ker je načelno nemogoče, da
bi se po disciplinarnem pravu, pripoznanem
državnim oblastim po temeljnih zakonih, ru-
šila državljanska prava. Po govoru Spínčiča,
repliki in dupliki Spauna in Pattai-a je so-
dišče sklenilo, zahtevati disciplinarne akte.
Razsodba se razglasi jutri. (Glej telegram in
politični pregled.)

V pojasnilo! Iz Škedenja se nam
piše: Na dopis, pripislan cenjeni „Edi-
nost“ iz Kozine, treba nekoliko odgovora.
Čujte resnico, kako je bilo z izletom naše
šole v Kozine-Horpelje, kajti popis, ka-
koršnega Vam je podal vaš dopisnik, ne
odgovarja resnici.

Najprvo treba naglašati, da pri nas
obstojiti dve četverorazrednici: sloven-
ska in italijanska. V slovenskem
oddelku je skoro dvakrat to-
liko otrok, nego v italijanskem. Ne
bi hotel trditi, da so v poslednjem oddelku
sami čisti Italijani, tudi Slovencem je; a
mej temi je bore malo pravih Škedenjcev,
ampak večinoma so to otroci od dru-
godu tu sem došlih starišev. V
Škedenju biva precej italijanskih družin, od
tod tudi laški otroci.

Izlet so napravili skupno, kojega so se
udeležili veleč. g. župnik, učitelji in nekaj
druzega občinstva, domačega in ptujega.
Vino in postrežbeke jim je preskrbel do-
mačin. Godba je bila domača, slo-
venska. Plačal pa jo je voditelj tamošnje
zaloge piva, in mimo tega jej je dal še za
obed in pijačo. Vidite, da ni imel velicoga
dobička. Godba je igrala večkrat razne
slovanske skladbe. Da je naš dopisnik po-
slušal nekoliko pazneje, slišal bi bil tudi
slovenske pesmi, ne pa samo „evviva“-
klice. Tega vendar ne moremo zahtevati,
da bi Italijani klicali „živio“. Ni res, da
je bila jedna sama trobojnica, ampak bilo
jih je mnogo poleg cesarske in družih.

Ne vemo, kako bi označili drznost do-
pisnikovo, ko nas pozivlje, da naj rajše
zmečkamo in steremo z nogami slovensko
trobojnico! Pomislil naj bi, da pri naših
razmerah treba že velikega poguma, da si
upa človek, boječ se za svoj obstanek,
sploh razobesiti slovensko trobojnico.

Človek, ki to piše, je fanatik, ne pa
trezno misleč človek.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za
okraj Komen slavila bode v nedeljo 10.
julija praznik slovanskih blagovestnikov.
A. Ob deseti uri dopoldne slovesna sv.
maša v župnijski cerkvi. B. Ob 4. uri po-
poludne občini zbor v občinski pisarni, h
kateremu se uljudno vabijo in prosijo vsi
podružnični udje. C. Ob 6. uri zvečer bode
veselica na dvorišči gospé Viktorije Ban-
delj, se sledečim sporedom: 1. „Domo-
vini“, mešan zbor, vgl. F. S. Vilhar. 2.
Pozdrav. 3. „Oj z Bogom ti planinski svet“,
šesterospev, vgl. Volarič. 4. Slavnostni go-
vor. 5. „Sv. Cirilu in Metodu“, mešani
zbor. 6. Deklamacija. 7. „Slovenca dom“,

mešani zbor, vgl. Volarič. 8. „Večerna“, mešani zbor, vgl. F. S. Vilhar. 9. Šaljivo srečkanje. Za tem prosta zabava. Vstopnina za ude 10 kr., za neude pa 20 kr. — K obilni udeležbi vabi Odbor.

„Tržaški Sokol“ in „Slovansko pevsko društvo“ napravita dne 31. t. m. popoldne skupen izlet v Pasjo vas. Mi že sedaj opozarjamo sl. občinstvo na ta izlet, ki bo jako zanimiv, kajti udeležbe se ga pevcu in tamburaši, ki bodo po svoje skrbeli za dobro in prijetno zabavo. Ker so izleti v Istro dan danes posebno zanimivi, vabimo sl. občinstvo naj se v obilnem številu pridruži Sokolcem in pevcem. Vsak kdor se kani izleta udeležiti, prijavi naj to najdalje do 25. t. m. odboru „Tržaškega Sokola“ ali pa „Slov. pevskega društva“, oziroma blagajniku tega društva gosp. J. Mikotu v tiskarni Dolenčevi, da bodeta vedela, koliko vozov je naročiti.

Pevsko društvo Hajdrih na Proseku vabi na veselico, katero napravi v gostilni pri „Lukši“ dne 10. julija 1892. s sodelovanjem tamošnjega tamburaškega zboru. Vpored: 1. P. Stooš: „Berba“, poje moški zbor. 2. M. pl. Farkaš: „Sretan imendan“, udara tamburaški zbor. 3. F. S. Vilhar: „O ti dušo!“ samospjev tenorja spremljan po tamburicah. 4. A. Förster: „Pobratimija“, moški zbor z četverosplovom in samosplovom baritona. 5. I. Klinar: „Vzdihljeji slepa“, udara tamburaški zbor. 6. F. Koželjsky: „Ločitev“, poje četverospjev. 7. I. Macák: „Odmevi domovinski“, udara tamburaški zbor. 8. Grbic: „O bitvi“, poje moški zbor. 9. K. Görliž: „Popolna žena“, veseloigra v enem dejanju. Po besedi bo prosta zabava. — Začetek ob 5 $\frac{1}{2}$ uri popoldne. Vstopnina k veselici za osebo 20 novč. Sedeži po 10 nč.

Kakimi sredstvi zmaguje pri volitvah Italijanska stranka po Istri, pokazala je na jasn način sodniška obravnava, vršivša se dne 4. julija pred tukajšnjim deželnim sodiščem. Na obtožni klopi so sedeli odvetnik dr. Sandrin in posestnik Andrej Marsich iz Kopra ter Ivan Furlanič, kmet iz Manzana, občine Pomjanske. Furlanič je bil zatožen, da je pri volitvi v Gažonu (obč. Pomjanska) dne 21. okt. p. l. oddal svoj glas za italijansko stranko v ime nekega Petra Hervatina; prva dva pa, ker sta Furlanič zavedla k temu pregrešku. Furlanič se je zagovarjal, da je bil pijan in da je zvedel še le od ljudij, da glasovnica, kojoj mu je nekdo potisnil v roko, prihaja od dra. Sandrina in Marsicha. Predsednik sodišču pa opozarja obtoženca, da je pred preiskovalnem sodnikom v Kopru izrečno priznal, da je hotel glasovati na zloraben način in sicer na poziv dra. Sandrina ter da je to svojo izjavo ponovil v lice imenovanemu soobtožencu. Sandrin pripoznava, da je bil v Gažonu, trdi pa, da niti ne pozna Furlaniča. Le hrvatski „caprioni“ da so zavedli Furlaniča do izjave, da sta ga on (Sandrin) in Marsich pozvala, naj glasuje na krivo ime. Furlanič je tudi slaboumen ter se rad opije. Obtoženi Marsich priznava, da je bil v Gažonu, kjer je agitiral za italijansko stranko. Tudi on ne pozna Furlaniča.

Priča žandarm Anton Klančček izjavlja, da mu je Furlanič rekel dan volitve: da sta ga dr. Sandrin in še nekdo drugi silila glasovati na ime Hervatina, da je dobil v ta namen pol litra vina ter da je dobil glasovnico od imenovanih. Furlanič se mu ni zdel pijan, ampak lačen. — Priča Anton Clay izjavlja v strogem protislovju s tem, kar je v zapisnikih, zbok česar ga je g. predsednik resno posvaril.

Zagovornik dr. d'Angeli vsklikne vmes: „Na papirji se da lahko pisati!“ — Zbok tega vsklika ga je predsednik, pozval k redu. Clay pravi, da ga je pozval nekdo iz družbe, v kateri so bili odvetniki Gambini, Bennati, San-

drin in drugi Italijani, naj pokliče Furlaniča, kojega je tudi res sprovedel k družbi. Furlanič da je bil pijan; a v preiskavi je rekla ista priča, da je bil obtoženi pri popolni zavesti.

Državni pravdnik Taddei je jako odločno dokazoval krivdo obtoženca, a tudi dr. Sandrin se je zagovarjal jako krepko.

Sodišče je spoznalo krivdimo vse tri obtožence ter je obsodilo dr. Sandrina in Marsicha na tri tedne težkega zapora, poostrenega z jednim postom, Furlaniča pa na 14 dni. Obsojeni so tudi povrnitev stroškov obravnave. Vsi trije obtoženci so prijavi pritožbo ničnosti.

Vinska klavzula v trgovinski pogodbi mej Avstrijo in Italijo se je v Italiji že uvedla, a pri nas pride tudi kmalu v veljavo. V Trst je minoli teden že prišel nek ponujalec italijanskih vin, ki se je mudil tu več dni ter prodajal laška vina na podlagi vzorcev, kojih je imel s seboj celo zalogo. Italija bo brez dvojbe preplavila naše dežele s svojimi vinskimi pridelki ter delala domačim vinorejcem neizmerne škode. Agenti iz blažene Italije ni pozdravil menda noben iredentarski list tržaški, pač pa „Il Mattino“, želel mu najboljših vseh — na škodo avstrijskim vinorejcem!

Posestnike vinogradov opozarjamo na notico v „Edinosti“ z dne 25. junija, glasovno katere morajo do dne 15. julija c. k. glavnemu carinskemu uradu predložiti predpisane prijave za odmerjenje užitnine.

Postavni načrt, s kojim se začasno zaustavlja progresivno višanje davka od stanarine in 5 odstotnega davka od čistega dohodka posloplj po okolici tržaški, se glasi:

§. 1. S postavo z dne 30. decembra 1891. drž. zak. št. 2 ex 1892. dovoljeno začasno zaustavljenje progresivnega višanja davka od stanarine in 5 odstotnega davka od čistega dohodka posloplj v Trstu velja naj pod pogoji, izraženimi v isti postavi, tudi za posloplja, ležeča izven pomerija, za koje je po § 6. postave z dne 9. februarja 1892. drž. zak. št. 17. predpisati — po odpisu 30 odstotkov, za vzdrževanje in amortizacijske stroške — davek od stanarine z 20 odstotki.

§. 2. Ta zakon stopi v veljavo z dnem njega pogašenja ter se ima uvaževati pri predpisovanju davka od stanarine začeti z letom 1892.

Obletnica. Dne 1. t. m. je minolo jedno leto, odkar se je v Trstu odpravila prosta luka ter se je mesto naše uvrstilo v avstrijsko carinsko obsežje. Kratka je sicer doba jednega leta, a za Trst bila je usodepolna, kajti v tej dobi prenehalo je več trgovskih tvrdek ter oklicalo likvidacijo; naštetih nam je lahko več falimentov dobrih trgovskih hiš in tudi one, ki še vstrajejo, sklepajo sedaj svoje račune z znatno zgubo. Tožbe o slabih časih so splošne toliko pri bogatem trgovcu, kakor pri ubožecu delavcu in slabo stran novega položaja občutimo vsi, kajti vsi moramo plačevati višje davke in pristojbine nego poprej. Tržaški trgovci so nedavno potem trgovske zbornice odposlali vladi neko spomenico s 500 podpisi, v kojoj prosijo vlado, da pride Trstu na pomoč z dobrimi in bližnjimi železniškimi zvezami, da pomore javnim skladiščem in trgovstvu na noge ter zniža pristojbine pri prejemanju blaga v prosti luki (punto franco), da poskrbi, da se bodo v prihodnje carinska opravila točnejše in hitrejšje opravljala itd. Pri tem se je najbolj čuditi taktiki tržaških trgovcev. Mnogo teh je laškega rodu in pokoljenja, ki Avstrijo in njene ustanove skrajno sovražijo, ne da bi jej bili hvaležni na tem, da jih je vsprejela v svojo sredo. Uprav mej trgovci je največ onih mož, ki delajo zgago v naši javnosti ter tirajo radikalno laško politiko. A sedaj, ko so zagazili temeljito z vsami svojimi velikolaškimi ustanovami, ko morajo pri javnih skladiščih dostavljati iz

lastnega žepa ali iz občinskega zaklada velike svote v pokritje zgube, dočim bi jim te svote lahko služile v razne druge smote — sedaj jim je vlada dobra ter obračajo se z zaupanjem do nje stokažjo in moledujejo podpore. Samo prijavnih skladiščih bo v teku jednega leta do 300.000 gold., zgube, dočim bi to podjetje lahko dobro izhajalo ter bilo aktivno, ako bi bila primerna njega uprava. Samo pri nepotrebnih uradnikih in drugem nepotrebnem osebju bi se lahko prihranilo od 20—30.000 gold., ako bi se hotelo uvesti varčnost v gospodarstvu! Takšen je položaj Trsta ob obletnici odprave proste luke. Kaj nam pa prinese druga obletnica?

Bog sam to ve!
Za VI. župno cerkev nabralo se je dosedaj 35.623 gl. 84 kr. Nadaljne prispevke vprejemajo odbor, škofijska pisarna in vsi župniki škofije.

Shoda ob ustanovitvi konsumnega društva za Gorico in okolico se je udeležilo preko 50 oseb iz Gorice in 6 odbornikov Rojanskega posojilnega in konsumnega društva. Vršil se je shod dne 29. m. m. v dvorani gostilne „Dreher“ v Gorici. Zborovanje je otvoril g. Just Piščanec iz Rojana ter pozdravil navzoče v imenu svojih ožjih sorojakov, tržaških okoličanov, povabivši pričujoče, da si iz svoje srede izberejo predsednika. Izvolil se je omenjeni g. J. Piščanec, ki je v daljšem govoru pojasnil pomen in važnost konsumnih društev, in zgodovino rojanskega društva posebej, ki je v kratki dobi svojega delovanja doseglo že lepe uspehe. Gorica se mu zdi uprav ustvarjeno mesto za enako društvo in upa, da bo isto prav lepo vspevalo. Povabi Goričane, naj si ustanove povsem samostojno konsumno društvo, koje naj napravi zvezo z rojanskim. Daljnega obravnavanja se udeležijo gg. Gabršček, Urbančič, Klavžar, Obizzi in Piščanec, kojih govori so vsi pojašnjevati korist in pomen konsumnih društev ter so se slednjč sprejeli sledeči predlogi: a) osnuje se povsem samostalna konsumna zadruga za Gorico in okolico na podlagi pravil Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, koji zadrugi stopiti v trgovinsko zvezo; b) deleži bodo znašali po 30 gl., koje svoto je vplačati ali naenkrat, ali v 15 mesečnih obrokih po 2 gl. ali po 30 kr. na teden; c) izreče se želja, osnovati v bližnji prihodnosti posebno zadrugo s trgovine na debelo. Izbere se na to osnovalni odbor, obstoječ iz sledečih gg.: Drufa Jernej, Gabršček A., Berbuč Ivan, Klančič Anton, Okizzi m. Ant., Matej Fabjan pravnik, Saunik A. posestnik, Drašček Peter, Makuc Karol, Batistič Ivan iz Vrtojbe. Osnovalni odbor je imel svojo prvo sejo minolo nedeljo zjutraj, pri kateri so se pretresala pravila. Novemu društvu želimo najboljšega uspeha.

Razpisana je služba postrežnice na novem otroškem vrtu „Družbe Sv. Cirila in Metoda“ na Greti. Prednost imajo omožene prosilke brez otrok. — Natanjnejše se poizve pri načelništvu podružnice družbe sv. Cirila in Metoda na Greti.

Umor. V nedeljo zvečer našli so sprehajalci pri sv. Alojziju 21 letno deklino Uršulo Pipan iz Tomaja umorjeno. Na lice mesto došla komisija je dognala, da je nesrečnico nekdo vstrelil v ledija ter jo vrezal na zadnjem delu glave. Prepeljali so jo v mrtvašnico. Morilca so že našli. Ta je neki Jakob Dalvise, italijanski podanik. Izročili so ga že deželnemu sodišču. Pri raztelesenju Pippanove so našli 9 ran: dve sti jej bili prizadeti po strelu, sedem pa z rezilom.

Katastrofa v Pribramu. Deželno sodišče v Pragi je obsodilo rudokope Križa, Kadleca, Havelko in Noseka radi pregreška proti varnosti življenja in radi hudodelstva sleparije, zagrešene po neresničnih izjavah pred sodiščem. Križ je dobil tri leta, Kadlec dve leti, Havelka jedno in pol leta in Nosek tri meseca ječe.

Telegram „EDINOSTI“.
DUNAJ, dne 5. julija. Danes sta razpravljala Spinčičevo zadevo državni zbor in državno sodišče. Pred poslednjim je dr. Pattai divno zagovarjal Spinčiča. Vladni zastopnik bil je potr in je odgovarjal slabo. Razsodba se proglasi v četrtek. V državnem zboru govorili razni govorniki in se je stvar **jednoglasno** izročila imunitetnemu odseku. Govori ministrov Gautscha in Schönborna niso torej nič koristili.

Bratje Sokoli!
V nedeljo napravi naše društvo vzajemno s „Slovanskim pevskim društvom“ izlet v Pasjo vas. Vabimo Vas, da se tega izleta čim mnogobrojneje udeležite. Kedor se kani izleta udeležiti, naj to prijavi najdlje do 25. t. m. odboru, da vemo naročiti dovolj vozov.
Izletniki se zbirajo dne 31. t. m. ob 1. uri popoldne v društvenih prostorih, Via Valdirivo, od koder se odpeljejo točno ob 1 $\frac{1}{2}$ uri popoldne v Pasjo vas. Izletniki imajo priti v društveni opravi.
Na zdravje! Odbor.

Domači oglasi.
Društvena krčma
Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavniemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Gostilna „Štoka“, staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovencem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1. trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletenim itd. itd. Cl.

Tiskarna „Dolenc“ (narodni zavod v Trstu), Piazza della Pace št. 2, izvršuje vsakovrstna tiskarska po ugodnih cenah. Imamo na prodaj knjigo „Kmetijsko berilo“ za nadaljevalno tečajje in gospodarjem v pouk. Mehko vezana stane 45 kr., trdo vezana 65 s poštino vred. Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštne tiskarice. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Gostilna „Alla Croce di Malta“
Via Valdirivo št. 19 (poleg Piazza della Zonta) priporoča se najtopleje tržaškim Slovencem in na deželi. Toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Za obilni obisk prosi gostilničar Covacich.

Gostilna „Alla Vittoria“
Petra Muscheka, v ulici Sorgente (blizo tehtnice Rosada) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenosišča neverjetno v ceno. Cl.

Anton Krajcer, Piazza Bariera vecchia, pekarja in trgovina z različnimi jestvili: moko, rižem, oljem, kavo itd. Priporoča se najudaneje slavnomu občinstvu. Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno opresno mleko po 12 kr. liter neposredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana. Na zahtevanje posneto mleko po 4 kr. liter, toda le v množini najmanje 25 litrov. Cl.

Ernest Pegan (naslednik A. Pipana) na oglu Via Torrente in Ponte della Fabra, priporoča svojo trgovino z moko in raznimi domačimi pridelki, zlasti pa svojo bogato zalogo kolonialnega blaga. Cene so neverjetno nizke, postrežba vestna in nagla. Cl.

Josip Urbančič, na vogalu ulice Via Francesco priporoča vseh vrst žganja na drobno in debelo. — Pristna tukajšnja in vnanja vina v boteljah. — Suho meso, kranjske klobase, sir, sladčice itd. 25—48

Vekoslav Moder, pekovski mojster „Piazza Caserma“, se priporoča slav. občinstvu. — Prodaja vseh vrst kruha, slaščic, čokolade, vseh vrst moke itd. po najnižjih cenah. Cl.

Anton Lampe, naslednik Jakob Hočeva, varja, Via Barriera vecchia št. 17 pekovski mojster, priporoča kruh vseh vrst, moko, riž, sočivje, fino moravsko maslo itd. Cl.

U. Mrevlja, Via Belvedere št. 19. Priporoča slav. občinstvu vsake vrste moke, otrobov, turšice, ovsu in raznega kruha po najnižjih cenah. Cl.

Karol Colja, zganjarija in tobakarna v hiše Cacia. Prodaja domač kranjsk brinovec po 1 gld. 80 kr. boteljko, dalmatinsko tropsko žganje po 1 gld. 10 kr. liter. Cl.

Anton Ščuka, Via Barriera vecchia št. 19 III. nadstropje, izdeluje moške obleke po najnovejšem kroju. V njega delalnici vsprejemajo se tudi naročila na raznovrstno moško in žensko perilo, koje se izdeluje lično in po najugodnejših cenah. Cl.

Andrej Kalan, čevljar v ulici „Caserma“, priporoča se najtopleje slovenskemu občinstvu. — Najelegantnejše ter solidno delo in točna postržba. Cl.

Ivan Kanobel, nasproti velike vojašnice, priporoča svojo zalogo z mnogovrstnim jedilnim in drugim blagom; razpošilja tudi na debelo v množinah od 5 kil. naprej po najnižji ceni.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Caserma“, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postržba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Ivan Prelog priporoča svoji trgovini v Via del Bosco št. 2 (uhod na trgu stare mitnice, Piazza Barriera vecchia) in v ulici Molin a vento št. 3. Prodaja različno mešano blago, moko, kavo, riž in razne vrste domače in vnanje pridelke. C.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Franjo Delak Piazzetta Cordarioli št. 3 blizu novega trga, prodaja izvrstne jestvine: kavo, sladkor, riž, olje, čokolado, kakao — po najnižjih cenah.

Hotel in restavrant Šiškovič prav blizu postaje Hrpelje-Kozina ima jako lep razgled v visokosti 490 metrov nad morjem; oskrbljen je izbirno z vsem potrebnim; na razpolago so krasno opravljene sobe za poletno bivanje; kuhinja in pijače izbirne, cene nizke. Voznina po železnici stane samo 20 kr. 10-26

Ivan Umek, čevljarški mojster, Via Roma magna št. 6. priporoča se slavemu občinstvu v vsa v njega stroko s adajčo dela. — Solidno delo, — hitra postržba — nizke cene. 60-43

br. 365 k. š. v.

Natjočaj.

U ovom političkom kotaru imaju se popuniti sljedeća učiteljska mjesta:

1. Mjesta učitelja III. vrsti na mješovitih jednorazrednicah u Tatrach i Slivju sa slovenskim, u Brgudu i Lipi sa hrvatskim učevnim jezikom.

2. Mjesta učiteljica III. vrsti na mješovitih dvorazrednicah u Klani i u Jelšanah prvo sa hrvatskim, zadnje sa slovenskim učevnim jezikom.

3. Podučiteljska mjesta na mješovitim dvorazrednicah u Bukavcu i u Lovranu s hrvatskim učevnim jezikom.

4. Mjesta podučiteljica na mješovitoj trirazrednici u Sv. Mateju i na ženskoj dvorazrednici u Kastvu s hrvatskim učevnim jezikom.

5. Mjesto suplenta na dvorazrednici u Voloskom s talijanskim učevnim jezikom, hrvatskim i njemačkim kao predmet. (Godišnja plaća 400 for. stanarina 50 for.)

Natjecatelji za učiteljska mjesta u Tatrach i Lipi valja da su usposobljeni za poučavanje katoličkoga vjeronauka.

Plaće i užiteći skopčani s timi službami razvidni su u pokrajinskih zakonih od 3. studenoga 1874., zem. zak. broj 30, odnosno 14. prosinca 1888. zem. zak. br. 1 ex 1889.

Molitelji neka svoje obložene molbenice eventualno službenim putem do četiri tjedna ovamo ulože.

C. kr. kotarsko školsko vieće

Volosko, 1. srpnja 1892.

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Službo društvenega sluge

raspisuje „Slovenska Čitalnica“ v Trstu. Letna plača 300—360 gld., prosto stanovanje in izdaten postransk zaslužek; nastop službe s 1. avgustom t. l. Oženjeni brez otrok imajo prednost.

Prosilci za to službo naj se predstavijo osebno pri čitalničnem predsedniku gosp. Antonu Trudnu v Via Ghenga št. 8 do 15. julija t. l. 2-3

TRŽASKA HRANILNICA

Sprejemlje denarne vloge v bankovcih od 50 noč. do vsacega zneska vsak dan v tednu razun praznikov, in to od 9—12. ure opoldne. Ob nedeljah pa od 10—12. ure dop. Obresti na knjižice 3%.

Plačuje vsak dan od 9—12 ure opoldne. Zneske do 100 gld. precej, zneske preko 100 do 1000 gld. mora se odpovedati 3 dni, zneske preko 1000 gld. pa 5 dni prej.

Ekomptuje menjice domicilirane na tržaškem trgu po 3 1/2%.

Posejtuje na državne papirje avstro-ograke do 1000 gld. po 5%.

Višje zneske od 1000 do 5000 gld. v večje svote po 4 1/2%.

Daje denar proti vknjiženju na posestva v Trstu. Obresti po dogovoru. TRST, 23. Aprila 1892 13-24

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštine 24-13 franko!

Prečastiti duhovščini

se vljudno podpisani priporočam za naravno crkvenih posod in orodij iz čistega srebra, alpaka in medenine, kot: Monštranc, kelihov, ciborije, svetilnic, svečnikov, itd. itd. po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebrim in pozlatim.

Na željo pošljem ilustrovane cenike franko.

Teodor Slabanja

srebar v GORICI (Görz).

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštine franko!

Riunione Adriatica di Sicurtà

24-13 v Trstu. Zavaruje proti požaru, provozu po suhem rekah in na morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1890. Gravnic društva gld. 4,000,000.—

Premijsna rezerva zavarovanja na življenje 10,754,306 91

Premijsna rezerva zavarovanja proti ognju 1,612,910 22

Premijsna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju 33,594 10

Rezerva zavarovanja proti toči 200 000.—

Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (A) 163,786 21

Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (B) 137,573 86

Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje 250,000.—

Občna rezerva dobičkov 1,127,605 98

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo, br. 2 (v lastnej hiši)

Grlena bol kašalj, hreputavica, promuklost, nazeb, zadavica, rora, zapala ustjuh itd.

mogu se u kratko vrtime izličeiti rabljenjem NADARENIH 1-8

Prendinijevih sladkišah

(PASTIGLIE PRENDINI)

što jih gotovi Prendini, lučbar i ljekarnar u Trstu

Veoma pomažu učiteljem, propovjednikom itd. Prebjudjenih kašljnih noćih, navadne jutranje hreputavice i grlenih zapalaha nestaje kao za čudo nuzimanjem ovih sladkišah.

Opazka. Valja se paziti od varalica, koji je ponacinjaju. Zato treba uvijek zahtjevati Prendinijeve sladkiše (Pastiglie Prendini) te gledati, da bude na omotu kutijice (skatule) moj podpis. Svaki komad tih sladkišah ima ntisnuto na jednoj strani „Pastiglie“, na drugoj „Prendini“.

Ciena 30 nč. kutijici zajedno sa napatkom. Prodaju se u Prendinijevoj ljekarni u Trstu (Farmarcia Prendini in Trieste) i u glavnijih ljekarnah svijeta. 39-53

DIURNIST

z dnino 1 gld. 50 kr. vsprejme se v neko pisarno v Gradci takoj. Znati mora nemški in slovenski jezik v besedi in pisavi popolnoma in imeti mora izpisano, lahko čitljivo pisavo. Nadaljni pogoji so: Biti mora umen in nagel delavec, neomadeževane preteklosti, nezadolžen, vojašine prost, neoženjen in popolnoma zdrav. V slučaju posebne porabnosti in izbornega zadržanja ima dotičnik upanje, da se nastavi stalno s pravico do pokojnine.

Prošnje v nemškem in slovenskem jeziku s prepisil spričeval poslati je pod 201.191 v Gradec, poste restante. 2-3

Spomladansko zdravljenje

najboljše je s čajem iz tavžentrož (milefiori), kri čisteče in neprekoaljivo sredstvo zoper palenje v želodecu, hemoroidalne bolezni itd. — Zavitek z navodom, za 12 dni zdravljenja, stane 50 kr., s pošto 5 kr. več. Čuvati se je ponarejenja zdravila.

Dobiva se v odlikovani lekamni 46—100 PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg. Poštne pošiljatve izvršjejo se neutegoma.

AVGUST BRUNNER TRST

Via Conti številka 6 a.

Tovarna strojev in železolivnica

Augusta Brunner-ja

prevzame vsa sem spadajoča dela kakor: STROJE, PRESE, SE-SALKE, ŽELEZNA OMREŽJA, STOLPE, CEVI, večja in manja POPRAVLJANJA.

Die Maschinen-Fabrik und Eisengiesserei von

August Brunner

übernimmt alle einschlägigen Arbeiten als: MASCHINEN, PRESSEN, PUMPEN, GITTER, SAULEN, R. HREN, grössere und kleinere REPARATUREN.

Telefon št. 291. 13-24

DROGERIJA

na debelo in drobno

G. B. ANGELI

104-4 TRST 4-12

Corso, Piazza della Legna št., 1.

Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kočije, z Angleškega, iz Francije Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk za parkete in pode.

MINERALNE VODE

iz najbolj znanih vreleev kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni odkaz 2 1/2%	30-dnevni odkaz 2 1/2%
8- " " 3 1/2%	3-mesečni " 2 1/2%
80- " " 3%	6- " " 2 1/2%

Vplačevanja avstr. vrednostnim papirjem, kateri se nahajajo v okrogu pripozna se nova obročna tarifa na temelju odpovedi od 17 in 21. odnosno 12. jnnija.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2 1/2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Hermanstadt, Inomost, Celovec, Ljubljana, Linc, Olomuc, Reichenberg, Saaz in Solnograd, — brez troškova.

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov 24-12 pri odbitku 1/100 provizije.

Predujmi.

Sprejemajo se vsakovrstna vplačila pod ugodnimi pogoji.

Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.

Na vrednosti obresti po pogodbi.

Uložki v pohranu.

Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu. Trst, 13. maja 1892. 13-24

V nekem kamnolomu v Nabrežini nastavi se stalno 2-4

administrativno izobražen

mož

kateri ume nekoliko risati in se spozna pri kamnosestvu in kamnolomu.

Ponudbe je poslati Gust. Tönnies-u v Ljubljani.

Katoliki!

Pomozite mi zgraditi cerkev za tukajšnje prav revno Pijevo občino, na mesto sedanje siromašne in podrtljive kapele. S prvim oktobrom bi rad pričel zidanje, a nimam še zbrane niti polovice za zgradbo potrebnega denarja. Dobrodošel je tudi najo anji dar.

Frank

10-7 šupnik pri sv. Piju. (St. Pius). Berlin, Palisadenstrasse 73.

LEKARNA A. KELLER

ex Rondolini,

utemeljena v letu 1769.

TRST,

Via Riborgo br 13.

Razprodaje sledeče posebnosti: Glasovito in prave flaštre iz Brešija, železo-Malesi. Navadno ribje olje; isto olje z jodom in železom. Elikzir Cocca, okrepiljači in prebavljajoči. Elikzir China proti mrzici. Anatarinsko vodo za usta. Obče poznano vodo katrama in obrizgavanja katrama. Zmes proti tajnim boleznim. Ekstrakt Tamarinda z Antilov. Vino s Chino okrepiljače želodec kakor Marsala. Prašek za zobe, bel in rožnat. Ciperški prašek bel in rudač itd. itd. Glavna zaloga rogatske kislice kneza Esterhazyja. NB. Pogodbe za tukajšnje dežele se vsprejemajo po ugajajoči pogodbi ali po povzetju. 1-27

Josip Pizzarello

mehanic v Trstu

Via Fontanone br. 12

popravlja in prodaja stroje za šivanje vsakoršnega zistema, nove in že rabljene, z garancijo. Instalujejo se električni zvonci. Popravljajo se velocipedi z pnevmatiško gumo. 12-104

10-3 Novosti! 1-10

Srajce za hribolazce tkane, iz najbo jših snovij, gladke barve ali pisane, s širokim doli povešenim ovratnikom in dvemi žepi na prsih, popolna velikost, izborno delo. Komad gld. 1.20

Svileni pasi 1 meter dolgi, 6 cm. široki, s posebno dvojnjo kačesto zapono. Komad 50 kr.

Klobuk za hribolazce iz 1-a klobučevine se širokim svičnim trakom ter možnjčkom za nakite, gl. 2

Ovratnice za hribolazce 3 komadi gld. 1

razpošilja po poštne povzetju

Emil Storch

Dunaj, I. Salzgasse Nr. 65

CARLO PIRELLI

mejnarnodni agent in speditér

Trst, Via Arsenal št. 2.

13-32

Oddaje listke za železnice in parobrode mornarjem in delalcem po nizkih cenah in na vse kraje